

Krožno gospodarstvo 2026: od evropskih zahtev do novih poslovnih priložnosti

Krožno gospodarstvo ni več zgolj vizija prihodnosti, temveč postaja vsakodnevna poslovna realnost podjetij. Evropska unija postopoma uvaja nove zahteve na področju **učinkovite rabe virov, zmanjševanja odpadkov, trajnostnega oblikovanja izdelkov in embalaže**, kar bo v prihodnjih letih pomembno vplivalo na konkurenčnost podjetij.

Za slovenska podjetja leto 2026 predstavlja pomembno prelomnico. Na eni strani prihajajo nove zakonodajne zahteve, predvsem na področju embalaže in ravnanja z odpadki, na drugi strani pa se odpirajo nove razvojne in finančne priložnosti za podjetja, ki bodo znala pravočasno prepoznati potencial krožnega gospodarstva.

Krožni prehod zahteva sodelovanje

Prehod iz linearnega modela »vzemi – proizvedi – zavrzi« v krožni model **temelji na drugačnem razumevanju virov**. Cilj ni več zgolj zmanjševanje odpadkov, temveč ohranjanje materialov, izdelkov in surovin v uporabi čim dlje.

Prav zato postaja povezovanje podjetij vse pomembnejši dejavnik uspeha. Posamezno podjetje namreč težko vzpostavi celotno krožno verigo samo. Potrebni so novi poslovni modeli, partnerstva, industrijska simbioza in razvoj skupnih rešitev.

To je tudi eno ključnih poslanstev **Slovenskega centra za krožno gospodarstvo (SCKG)**, ki deluje kot nacionalna podpora platforma za podjetja, raziskovalne organizacije, javni sektor in druge deležnike pri prehodu v krožno gospodarstvo. Center med drugim zagotavlja svetovanje, izobraževanja, mreženje ter podporo pri razvoju krožnih vrednostnih verig.

Krožne inovacije postajajo konkurenčna prednost

Vse več podjetij ugotavlja, da krožnost ni zgolj okoljski ukrep, temveč poslovna priložnost. Ponovna uporaba materialov, podaljševanje življenjske dobe izdelkov, digitalna sledljivost in razvoj novih storitev lahko zmanjšajo stroške ter ustvarijo dodatno vrednost za kupce.

Zato ni presenetljivo, da se vse več pozornosti namenja razvoju pilotnih projektov in trajnostnih tehnologij. Prav takšni projekti omogočajo preizkušanje novih rešitev v praksi in zmanjšujejo tveganja pri uvajanju inovacij.

Ključno vprašanje za podjetja ni več, ali bodo morala postati bolj krožna, temveč kako hitro bodo uspela razviti nove modele poslovanja.

Nova uredba o embalaži prinaša pomembne spremembe

Ena najpomembnejših novosti za podjetja je začetek uporabe nove evropske uredbe o embalaži in odpadni embalaži (PPWR), katere določbe se bodo začele uporabljati od 12. avgusta 2026.

Nova pravila bodo vplivala na številne sektorje, od lesarstva in proizvodnje embalaže do živilske industrije, logistike in trgovine. V ospredju bodo zahteve po zmanjševanju količin embalaže, večji reciklabilnosti, uporabi recikliranih materialov ter spodbujanju ponovne uporabe.

Za podjetja to pomeni potrebo po pravočasni analizi obstoječih embalažnih rešitev in pripravi na prihajajoče spremembe. Tista podjetja, ki bodo ukrepala pravočasno, bodo lažje izpolnjevala nove zahteve in se izognila dodatnim stroškom prilagajanja.

Od evropskih ciljev do konkretnih čezmejnih rešitev

Krožno gospodarstvo je izrazito mednarodna tema. Materialni tokovi, dobavne verige in trgi ne poznajo državnih meja, zato so pomembne tudi čezmejne rešitve in sodelovanje med regijami.

Evropski cilji postajajo vse bolj konkretni in merljivi, podjetja pa se soočajo z vprašanjem, kako jih prenesti v prakso. Pri tem imajo pomembno vlogo podporne organizacije, raziskovalne institucije in razvojna okolja, ki pomagajo povezovati znanje, tehnologije in poslovne potrebe.

Financiranje krožnih projektov ostaja pomemben izziv

Mnoge krožne rešitve zahtevajo začetne investicije v razvoj, digitalizacijo ali tehnološke posodobitve. Zato so za podjetja posebej zanimivi evropski finančni instrumenti.

Med njimi izstopa program LIFE, ki podpira projekte na področju krožnega gospodarstva, učinkovite rabe virov, zmanjševanja odpadkov in uvajanja inovativnih okoljskih rešitev.

Za mala in srednje velika podjetja lahko takšni razpisi predstavljajo pomembno priložnost za hitrejši razvoj in zmanjšanje tveganj pri uvajanju novih poslovnih modelov.

Znanje in povezovanje kot ključ do uspeha

Izkušnje kažejo, da uspešen prehod v krožno gospodarstvo ni odvisen le od zakonodaje ali tehnologije. Enako pomembni so dostop do znanja, izmenjava dobrih praks in povezovanje različnih deležnikov.

Prav zato Slovenski center za krožno gospodarstvo razvija mrežo fizičnih in virtualnih vstopnih točk po Sloveniji, kjer podjetja lahko pridobijo informacije, strokovno podporo, svetovanje in možnosti za sodelovanje pri krožnih projektih. Center obenem vzpostavlja bazo znanja, izvaja usposabljanja ter spodbuja razvoj krožnih vrednostnih verig med podjetji in drugimi organizacijami.

Krožnost kot poslovna strategija prihodnosti

Leto 2026 bo za številna podjetja leto odločitev. Nova evropska pravila bodo zahtevala prilagoditve, hkrati pa bodo odpirala nove poslovne priložnosti.

Podjetja, ki bodo krožno gospodarstvo razumela kot strateško usmeritev in ne zgolj kot regulatorno obveznost, bodo lažje gradila odpornost, zmanjšala odvisnost od surovin ter povečala svojo konkurenčnost na evropskem trgu.

Krožno gospodarstvo tako postaja eden ključnih elementov trajnostne in gospodarsko uspešne prihodnosti slovenskega gospodarstva.

Pripravila:

Brigita Drevenšek

SPOT Svetovanje Podravje

Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj,